

Folkhälsomyndigheten

ኮቪድ-19ን አብ ሓዲጋ ዝርከቡ ጉጅለታትን

ብኸቢድ ሕማም ንኸጥቓዑ ኣብ ሓዲጋ ዝርከቡ ጉጅለ

ገሊጹም ሰባት ብኮቪድ-19 እንተ ተለኺፎም፡ ብከቢድ ክሓሙ ይኸእሉ እዮም። ንኣብነት ነድሪ-ሳምቡእን ናይ ምስትንፋስ ጸገማትን ክገብረሎም ይኸእል እዩ። ብኸቢድ ሕማም ንኸጥቓዕን ንኸትመውትን ዘሎ ሓዲጋ፡ ምስ ምዕባይ ናይ ዕድመ ክብ እናበለ'ዩ ዚኸይድ። ኣብ ልዕሊኡ ካልኣት ሕማማት እንተ ኣለዉኻ ኸይኖም፡ እቲ ሓዲጋ መሊሱ ይዛይድ። ሰብኡት ካብ ኣንስቲ ንላዕሊ ብኣስታት ክልተ-ዕጽፊ ብከቢድ ንክሓሙን ንክሞቱን ሓዲጋ የጋጥሞም እዩ።

ዕድሜኻ 70 ዓመትን ልዕሊኡን ዝኾንካ

እቲ ብኮቪድ-19 ብኸቢድ ንኸጥቓዕ ዘሎ ሓዲጋ፡ ምስቲ ምዕባይ ናይ ዕድመ ክብ እናበለ'ዩ ዚኸይድ። እዞም ዝስዕቡ ሕማማት ነቲ ሓዲጋ መሊሶም ከዛይድዎ ይኸእሉ እዮም፤

- ምስግጋር ናይ ካልእ-ሰብ ኣካላት።
- ናይ ደም ካንሰር፡ ናይ ሕጂን ዝነበረን
- ሕማማት መትኒ (ንኣብነት MS, Parkinson, Myasthenia gravis)።
- ህጥራን (ዝግበዩ ህጥራን - ዝልግል ሓዲጋ)።
- ሕማም-ሸኩር (ጽቡቕ-ምክትታል ዚግበረሉ ሕማም ዝተሓተ ሓዲጋ)።
- ዝካየድ ዘሎ ሕክምና መንሸሮ።
- ሕዳር ናይ ሳንቡእ ሕማም (ኣዝማ ዘጠቓለለ፡ ግን ኣዚዩ ትሑት ጽቡቕ-ሕክምና እንተ ተገይርሉ)
- ወቕዒ/ ሕማም-ረሲዕ
- ካልእ ንመከላኸሊ ዓቕሚ ዘዳኸም ሕማም ወይ ሕክምና።
- ሕማም ጸላም-ከብዲ።
- ዝተዳከመ ናይ ኩሊት ንጥፊት።
- ናይ ልብን ናይ ሰራውር-ደምን ሕማም።

ዕድሜኻ ካብ 70 ዓመት ንታሕቲ ዝኾንካ

ዕድሜኻ ካብ 70 ዓመት ንታሕቲ ዝኾንካ፡ እዞም ዝስዕቡ እንተ ኣለካ ኾይኑ ብኸቢድ ንኸትሓምም እውን ሓዲጋ ኣሎ፤

- ሓደ ወይ ሓደይት ካብዞም ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሱ ሕማማት እንተ ኣለካ ኾይኑ።
- ኣብ ሻምብቁታት እስትንፋስ ረኽሲ እንተ ገይሩልካ ብኸቢድ ንኸትሓምም ነቲ ሓዲጋ ዘዛይዶ ካልእ ሕማም።

እዘም ዝሰዕቡ ጉጅለታት ከም ኣብ ሓዲጋ ዝርከቡ ጉጅለታት ኣይቀጻጸሩን እዮም፤

ቁልዑ

ቁልዑ፡ ዋላ እቶም ገለ ካብቶም ንዓቢይትን ኣረጋውያንን ኣብ ሓዲጋ ዘውድቑ ኮነት ወይ ሕማማት ዘለዎም፡ ብኸቢድ ንኸሓሙ ኣዚዩ ትሑት ተኸእሎ እዩ ዘሎ።

ሽጋራ ዘትክኹ ሰባት

ሽጋራ ምትካኽ፡ ብኮቪድ-19 ብኸቢድ ንኸትሓምም ዘሎ ተኸእሎ ከዛይዶ ይኸእል እዩ። ምትካኽ ትምባኽ ኣብ እዋን ረኽሲታት ሻምብቆታት እስትንፋስ፡ ከቢድ ምልክታት ሕማም ንኸገብረልካ ነቲ ሓዲጋታት ከም ዘዛይዶ ኣቐዲምና ንፈልጥ ኔርና ኢና። [ኣብ ትሕቲ ሕቶታትን መልስን ብዝይዳ ኣንቡብ](#)

ብኸምዚ ኣገባብ ጥዕናኻ ትሕሉ

ሓዲ ካብ ኣብ ሓዲጋ ዝርከቡ ጉጅለ እንተ ኹንካ፡ ብኮቪድ-19 ንኸትሓምም ዘሎ ሓዲጋ ንኸትንክዮ እንታይ ክትገብር ከም ትኸእልን ንሕክምናን ንዝምልከት፡ ንሓኪምካ ምኽሪ ሕተቶ።

ሓዲ ካብ ኣብ ሓዲጋ ዝርከቡ ጉጅለ ንዝኹንካ፡ እዚ ዝሰዕብ ንምዕደካ፤

- ምሳኻ ዝቐመጡ ምስ ዘይኮኑ ካልኣት ሰባት፡ ኣካላዊ ርሕቆትካ ሓሉ።
- ምስ ሰባት ካብ ገዛ ወጻኢ ተራኽብ። ምስ ሰባት ካብ ገዛ ወጻኢ ክትራኽብ ከለኻ እቲ ናይ ሕማም ምትሕልላፍ ሓዲጋ ዝወሓደ እዩ፤ ይኹን እምበር ካብ ካልኣት ሰባት ርሕቆትካ ክትሕሉ ከም ዘለካ ዘክሮ።
- ብዙሓት ሰባት ዝእኩቡሉ ቦታታት፡ ንኣብነት ድኳናት ወይ ካፈታት ኣወግድ።
- መገሻታት ወይ ጉዕዞታት ብህዝባዊ መጓዳዝያ፡ ንኣብነት ኣውቶቡስ፡ ስፖርቲቫን ወይ ቱነልባና ኣወግድ። ብናትካ መኪና ወይ ናትካ ቦታ ክትሕዘሉ ትኸእል መጓዳዝያ ተጓዳዝ።
- መግቢ ንምሸማት፡ መድሃኒት ንምምጻእን ምስ ካልኣት ሰባት ናይ ቀረባ ርክብ ከም ዝህልወካ ንዝገብሩ ካልኣት ጉዳያትን ሓገዝ ሕተት።
- ኣእዳውካ ብሳሙናን ውዑይ ማይን እንተ ወሓደ ን20 ካልኣት ብዙሕ ጊዜ ተሓጸብ።